

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Черкаський інститут пожежної безпеки
імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України

Матеріали XV Міжнародної
науково-практичної конференції

«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
ГАСІННЯ ПОЖЕЖ
ТА ЛІКВІДАЦІЇ
НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ»

25 квітня 2024 року

Черкаси – 2024

Теорія і практика гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій: Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції – Черкаси: ЧІПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2024. – 274 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою
факультету оперативно-рятувальних сил
ЧІПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
(протокол № 7 від 02.04.2024 р.)

Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому доступі
комісією з питань роботи із службовою інформацією
в ЧІПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
(протокол № 6 від 16.04.2024 р.)

ЛІТЕРАТУРА

1. Степанчук С. О., Стрілець В. М., Макаров Є. О., Стрілець В. В. Порівняльний кількісний аналіз особливостей гуманітарного розмінування в радіаційно-забрудненій місцевості. *Проблеми надзвичайних ситуацій*. 2023. № 38. С. 208-223. DOI: <https://doi.org/10.52363/2524-0226-2023-38-14>.

УДК 614.84

ОРГАНІЗАЦІЯ НЕСЕННЯ СЛУЖБИ ТА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ ПІДРОЗДІЛАМИ ДСНС УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Роман СУКАЧ, канд. техн. наук, доцент,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

За час повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України підрозділами ДСНС України було здійснено близько 150 тис. виїздів на ліквідацію наслідків ведення бойових дій. Ліквідовано більше 20 тисяч пожеж, що виникли внаслідок ворожих обстрілів [1]. Виконання завдань за призначенням у населених пунктах, на територіях, що зазнали обстрілів, організовуються органами управління та підрозділами ДСНС з урахуванням особливостей оперативної обстановки на місці події та відповідно до вимог основних нормативних документів [2].

Організація несення служби підрозділів ДСНС України та виконання ними завдань за призначенням на територіях, що зазнають постійних обстрілів не передбачена в чинних керівних документах. Внаслідок чого пожежно-рятувальні підрозділи з міркувань безпеки вимушені діяти на власний розсуд і керуватись отриманим досвідом при ліквідації пожеж та надзвичайних ситуацій на територіях, що зазнають постійних обстрілів. Ці навички є надзвичайно цінними, проте вони є не у кожного пожежно-рятувального підрозділу, а їх застосування допоможе вберегти особовий складу під час гасіння пожеж та ліквідації наслідків обстрілів в умовах війни.

Враховуючи здобутий досвід роботи пожежно-рятувальних підрозділів ДСНС України на прифронтових територіях, а також територіях, що зазнають постійних обстрілів – доречно внести зміни та доповнення до таких нормативних документів : наказ МНС України від 07.05.2007 року № 312 [3], Тимчасова настанова із організації зв'язку, оповіщення та інформатизації в ДСНС України [4], наказ МВС України від 26.04.2018 року №340 [4], наказ МВС України від 10.02.2022 року №116 [6]. Основні зміни та доповнення у керівних документах повинні стосуватися: особливостей організації виконання органами управління та підрозділами ДСНС завдань за призначенням; дій керівника гасіння пожежі та організації оперативних дій під час гасіння пожеж після обстрілу; особливостей організації служби в підрозділах ДСНС дислокованих на прифронтових територіях; комплектування пожежно-рятувальною технікою та обладнанням підрозділів ДСНС дислокованих на прифронтових територія; організацію зв'язку підрозділами ДСНС на прифронтовій території; порядку забезпечення роботи зовнішніх джерел протипожежного водопостачання на прифронтовій території; вимог безпеки праці під час несення служби та виконання завдань за призначенням на прифронтовій території.

Згідно аналізу досвіду роботи підрозділів ДСНС України на прифронтових територіях, а також територіях, що зазнають постійних обстрілів необхідно доповнити та змінити чинні документи наступними пунктами:

1. Організацію внутрішньої та караульної служб в органах та підрозділах ДСНС.

*XV Міжнародна науково-практична конференція
«Теорія і практика гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій»*

- кількість і тип спеціальної пожежно-рятувальної техніки у складі чергових караулів визначається з урахуванням обстановки та особливостей оперативнотактичної характеристики району виїзду підрозділу;
 - караульне приміщення необхідно облаштувати у захисній споруді та обладнати необхідними системами життєзабезпечення.
 - у підрозділах, що дислокуються на прифронтових територіях доцільно організувати чергування вахтовим методом та встановити режим чергування для караулів – 2 доби чергування через 6 діб відпочинку.
 - під час проведення зміни чергових караулів, відповідальний по підрозділу має перевірити наявність в особового складу бронежилетів 6 класу захисту [8], шоломів 1 класу захисту [7], індивідуальних медичних аптечок з турнікетами;
2. Організацію оперативних дій підрозділів ДСНС під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (НС), гасіння пожеж в прифронтовій зоні та після обстрілу.
- під час організації заходів з реагування на НС, пожежі підрозділи ДСНС здійснюють обмін інформацією з військовою адміністрацією;
 - пересування підрозділу ДСНС в прифронтовій зоні здійснюється безпечним маршрутом. У разі одночасного виїзду декількох автомобілів повинна дотримуватися безпечна дистанція між ними близько 100-150 метрів;
 - при організації оперативних дій під час гасіння пожежі КГП повинен визначити місця для укриття особового складу на випадок обстрілу або оголошення сигналу про небезпеку з повітря. При можливості потрібно визначити декілька місць укриття для розосередження особового складу;
 - при організації оперативних дій максимально розосередити техніку на місці проведення робіт так, щоб при можливих обстрілах вона була прикрита від вражаючих факторів будівлями та спорудами і не допускалося її скупчення;
 - при роботі підрозділів у прифронтовій зоні у темний період доби за можливості необхідно мінімізувати використання потужних приладів освітлення, а застосовувати групові та індивідуальні ліхтарі;
 - у разі виявлення на місці проведення робіт вибухонебезпечні предмети, необхідно організувати їх огороження та залучити піротехнічні розрахунки.

Наведені зміни та доповнення до нормативних документів надають чіткий алгоритм організації несення служби та дій органів управління та підрозділів ДСНС під час ліквідації надзвичайних ситуацій чи гасіння пожеж як у районах ведення бойових дій так і в глибокому тилу на території держави.

ЛІТЕРАТУРА

1. ДСНС України. Аналітична довідка про пожежі та їх наслідки в Україні за 12 місяців 2023 року – Київ: ІДУНДзЦЗ, 2024. – 39 с.
2. Дії підрозділів ДСНС України в умовах воєнного стану – навчальний посібник/ за загальною редакцією професора Мирослава Ковалю – Львів: ЛДУ БЖД, 2023. – 306 с.
3. Наказ МНС України від 07.05.2007 року № 312 “Правила безпеки праці в органах і підрозділах МНС України”.
4. Тимчасова настанова із організації зв'язку, оповіщення та інформатизації в ДСНС України.
5. Наказ МВС України від 26.04.2018 року № 340 “Статут дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж”.
6. Наказ МВС України від 10.02.2022 року № 116 “Порядок організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах та підрозділах Державної служби України з надзвичайних ситуацій”.
7. Наказ ДСНС України від 12 березня 2024 року №256 “Про затвердження технічних вимог на шолом кулезахисний 1 класу захист”.
8. Наказ ДСНС України від 12 березня 2024 року №257 “Про затвердження технічних вимог на бронежилет 6 класу захисту”.

<i>Іван КОМАНОВ, Ярослав ЛАВРИК, Іван ЧОРНОМАЗ</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ГАСІННЯ ОСЕРЕДКІВ ПОЖЕЖІ У ЗАВАЛАХ БУДІВЕЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ, ЩО УТВОРИЛИСЯ ЧЕРЕЗ АРТИЛЕРИЙСЬКІ ОБСТРІЛИ ТА ВЛУЧАННЯ РАКЕТ	31
<i>Іван КОМАНОВ, Іван ЧОРНОМАЗ</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕЧНИХ УМОВ РОБОТИ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ДСНС УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ ОБСТРІЛІВ ТА ІНШИХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ ТА У НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ, ЩО ПОТРАПЛЯЮТЬ У ЗОНУ ПОСТІЙНИХ ОБСТРІЛІВ	32
<i>Олеся КОСТИРКА, Софія ГОЛИК</i> ІНТЕГРАЦІЯ ЯК НОВИЙ ПІДХІД ДО ПОБУДОВИ СИСТЕМ БЕЗПЕКИ	34
<i>Олеся КОСТИРКА, Анастасія КАРАКОНСТАНТИН</i> ВИБІР СИСТЕМИ ОПОВІЩЕННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ЕВАКУАЦІЄЮ ПРИ ПОЖЕЖІ	36
<i>Михайло КРОПИВА, Дмитро ФЕДОРЕНКО, Олег ГОНЧАРУК</i> ПРИНЦИП ДІЇ АВТОМАТИЧНОЇ УСТАНОВКИ ПОЖЕЖОГАСІННЯ НА ЛЕГКОВОМУ АВТОТРАНСПОРТІ.....	38
<i>Костянтин ОСТАПОВ</i> ПРОБЛЕМАТИКА ПОЖЕЖОГАСІННЯ У ВАЖКОДОСТУПНИХ МІСЦЯХ ПІД ВАГОНАМИ МЕТРО.....	39
<i>Юрій ПАВЛЮК, Богдан СНИГУР</i> СУЧАСНИЙ СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В ТОРГОВЕЛЬНО- РОЗВАЖАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	41
<i>Дмитро ПАНАСЮК, Микола ГРИГОР'ЯН, Дмитро ФЕДОРЕНКО</i> ОБҐРУНТУВАННЯ КОНСТРУКЦІЇ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ПОЖЕЖНОГО ПРОБИВНОГО СТВОЛА ДЛЯ ГАСІННЯ АВТОМОБІЛІВ З НАЯВНИМИ ЕЛЕКТРИЧНИМИ ЧИ ГІБРИДНИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ ЖИВЛЕННЯ.....	43
<i>Сергій СЕМИЧАЄВСЬКИЙ, Марина ВОЛОДЧЕНКО, Вікторія ХОМЕНКО</i> АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОРГАНІВ ДИХАННЯ ФІЛЬТРУЮЧОГО ТИПУ	46
<i>Сергій СЕМИЧАЄВСЬКИЙ, Віталій ПРИСЯЖНЮК, Михайло ЯКІМЕНКО, Максим ОСАДЧУК, Віталій СВІРСЬКИЙ</i> ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ПАРАМЕТРІВ ГОРІННЯ МОДЕЛЬНИХ ВОГНИЩ ПОЖЕЖІ КЛАСУ А ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ ІЗ ГОРІННЯМ КОЛІСНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ	47
<i>Тарас СКОРОБАГАТЬКО, Андрій ПРУСЬКИЙ, Віктор СТРИЛЕЦЬ, Ігор МАЛОВИК</i> ОБҐРУНТУВАННЯ НОРМАТИВУ НАДЯГАННЯ ЗАХИСНОГО ОДЯГУ ТА СПОРЯДЖЕННЯ ПОЖЕЖНИКА У КОМПЛЕКТІ ІЗ БРОНЕЖИЛЕТОМ	49
<i>Віктор СТРИЛЕЦЬ, Сергій СТЕПАНЧУК, Валерій СТРИЛЕЦЬ</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ МЕТОДИКИ СКОРОЧЕННЯ ЧАСУ ГУМАНІТАРНОГО РОЗМІНУВАННЯ В РАДІАЦІЙНО-ЗАБРУДНЕНІЙ МІСЦЕВОСТІ.....	51
<i>Роман СУКАЧ</i> ОРГАНІЗАЦІЯ НЕСЕННЯ СЛУЖБИ ТА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНИЧЕННЯМ ПІДРОЗДІЛАМИ ДСНС УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	53
<i>Олександр ТАРАСЮК</i> ВІЙСЬКОВА ПОЖЕЖНА ОХОРОНА УКРАЇНИ. ПРОБЛЕМИ, НЕДОЛІКИ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	55
<i>Олександр ТАРАСЮК</i> РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАННЯ І ПІДГОТОВКИ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ І СЛУЖБ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	56